

ВЫГОКИ
З УЛАДЗІМІРАМ
СУВАТАМ

Святло нязгасных зорак

Амаль шэсць дзесяцігоддзяў жывуць дружнаю сям'ёю аснежыцкія жывёлаводы — Герой Сацыялістычнай Працы Кацярына Ляснічая і яе муж-ардэнаносец Афет Ляснічы

ПАЎБЕКА таму калгас “Аснежыцкі” славіўся на ўсю вялікую краіну вытворчымі дасягненнямі. На жывёлагадоўчай ферме “Аснежыцы”, якую загадваў Афет ЛЯСНІЧЫ, пры ручным даенні сярэднегадавы надой малака ад каровы перавышаў пяць тысяч кілаграмаў. А лідар спарборніцтваў Кацярына ЛЯСНІЧАЯ дасягнула сямітысячнага рубяжа і стала Героём Сацыялістычнай Працы.

Ордэнамі Леніна і Кастрычніцкай Рэвалюцыі, медалямі ВДНГ СССР, шматлікімі граматамі і медалямі, ганаровым званнем заслужанага работніка сельскай гаспадаркі адзначаны працоўныя заслугі і яе мужа Афета Ляснічага, які пачынаў пастухом і тры дзесяцігоддзі ўзначальваў перадавую жывёлагадоўчую ферму.

СТРАКАТЫ певень, ускочыўшы на сгародку, залівіста гарлавіў на ўсю вуліцу Аснежыцкі. Яго крык падхоплівалі гарызы на суседніх падворках. Шумлівая гракі, што вярнуліся з выраю, няспынна рамантавалі свае гнёзды на высокіх дрэвах. Яркія вясновыя промні зайчыкамі зіхалі ў шкле вокнаў сялянскіх дамоў. Белага колеру мур, пабудаваны амаль паўвека таму на спадчынай сядзібе Ляснічых, выдзяляўся сярод шэрых драўляных пабудов. На месцы яго стаяла некалі маленькая хатка з саламяным дахам, якую праігнаравалі гітлераўцы ў час вайны. Акупанты займалі больш прыкметныя вясковыя хаты. На падворак Ляснічых ворагі ўрываўся ў пошуках жыўнасці для харчавання.

Пасля вызвалення Аснежыц ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў мясцовыя мужчыны папоўнілі франтавыя фарміраванні Чырвонай Арміі. Разам з маладымі аднавяскоўцамі і Васіль Ляснічы адправіўся вызваляць еўрапейскія краіны ад фашыстаў. Па дарозе на фронт захварэў на тыф і памёр. Аўдавейла Сцепаніда засталася з трыма малымі сынамі. Як і іншыя салдацкія ўдовы, вяла хатнюю гаспадарку. На сабе дровы з лесу цягала, з сынамі-падлеткамі сена для каровы нарыхтоўвалі, зямлю абраблялі, бульбу саджалі, збыжыну сеялі.

Маладжоны Кацярына і Афет ЛЯСНІЧЫЯ пасля вянчання. 1959 г.

На выдатна і на гэтым сваю навуку спыніла. У шаснаццаць гадоў узяла на калгаснай ферме групу дойных кароў, якіх да прызыву на армейскую службу пасвіў Афет Ляснічы.

Мацавання за жонкаю, самі прыходзілі на дойку. Гадавы ўдой ад каровы ў яе групе дасягнуў пяці тысяч кілаграмаў малака. Гэта быў высокі паказчык у краіне, за што яна і атрымала званне Героя Сацыялістычнай Працы.

захоўваліся кармавыя кармаплоды. У жывёлагадоўчых памяшканнях пастаянна падтрымлівалася чысціня. Старшыня Уладзімір Ралько строга кантраляваў парадак.

Да нас прыязджалі пераймаць вопыт жывёлаводы і спецыялісты з розных рэгіёнаў Беларусі і іншых савецкіх рэспублік. Наведвалі гаспадарку і дзяржаўныя дзеячы. Часта бываў Пётр Мірошніч Машэраў, размаўляў з механізатарамі, жывёлаводамі, спецыялістамі гаспадаркі, цікавіўся іх клопатамі, задумкамі на перспектыву.

— Працавалі вы самааддана, а дзе адпачывалі?

— Нам па прафсаюзнай лініі штогод выдзялялі санаторныя пуцёўкі ў Крым, на Каўказ. Мы з мужам па чарзе ездзілі папраўляць здароўе, бо трэба было аднаму з нас дома заставацца з дзецьмі, упраўляцца з хатняй гаспадаркай.

— А хто вас на ферме замяняў?

— Калі я адпраўлялася ў санаторыі, то мой гурт кароў даў сваякі. Нікому, акрамя родных, кароў не давярала. Падменных даярак у калгасе не было. У санаторыі праз некалькі дзён ужо не магла адгнаць ных даярак у калгасе не было. У санаторыі праз некалькі дзён ужо не магла адгнаць ад сябе думкі пра дом і ферму. А мужу спакойней было ў адпачынку. Перад ад'ездам у водпуск загадаў прадумваць, як арганізаваць працу на ферме, каб не было збоўў. Тэлефанаваў з санаторыя, цікавіўся справамі.

— Афет Васільевіч, перад тым як стаць загадчыкам фермы, вы закончылі курсы жывёлаводаў. Ці не адчувалі дэфіцыту тэарэтычных ведаў у час працы на ферме?

— Вельмі востра адчуваў, але сям'я, іншыя клопаты не дазволілі вучыцца. Многае мне падказвала ў працы галоўны заатэхнік гаспадаркі. І сам цікавіўся навінкамі ў жывёлагадоўлі. Асабліва па тэхналогіі кармлення і селекцыйнай рабоце. Мы пастаянна адбіралі маладняк ад высокапрадукцыйных кароў для папаўнення дойнага стада.

— У маёй групе карова Пепенка туга даўлася, але давала да 40 кілаграмаў у суткі малака, — канстатуе Кацярына Парфір'еўна. — Цялушкі ад яе таксама былі высокаўдойныя, і я кожны год адбірала іх і гадала для свайго гурта. І цяпер нашчадкі тых высокаўдойных кароў утрымліваюцца на нашых фермах, толькі надоі кроху меншыя.

— Вы ўжо працяглі час на заслужаным адпачынку. Ці цягне на ферму, дзе столькі сіл пакладзена, столькі ўсяго перажыта?

— Першыя гады не магла супакоіцца, — падкрэслівае Кацярына Парфір'еўна. — Кожную раніцу падхоплівалася з думкай, што трэба збірацца на дойку. Дзесяцігоддзямі ў пяць гадзін раніцы ў любы час года ўжо на ферме. Калі яшчэ не было электрычнасці, з ліхтаром хадзіла на дойку. Водаправода таксама не мелі, ваду для кароў уручную жураўлём з калодзежа даставалі.

— Пра нашу ферму шмат пісалі ў газетах, часопісах, гаварылі па радыё і тэлебачанні. — адзначае Афет Васільевіч. — Партрэты жонкі і мой упрыгожвалі калгасную Дошку гонару. Усё гэта было. Новае змена жывёлаводаў працягвае нашу справу. Белья халаты апэратараў машынага даення, камп'ютары, аўтаматыка. Але галоўнае засталася: каровы, як і раней, розныя па нораву. Кожную трэба адчуць, дагледзець, і толькі тады добры вынік не абміне.

— Сын Васіль працягвае вашу справу ў “Аснежыцкім”. А дачка Валынціна?

— У школьныя гады яна часта бывала на ферме, дапамагала даць кароў, чысціць памяшканні. Цяжкая ручная праца жывёлаводаў адштурхнула яе ад калгаса. Працавала ў Пінску. Замуж выйшла і рана аўдавейла. Дзецім пакінула гарадскую кватэру і вярнулася ў вёску. Веселай нам стала. Непадалёку ў Аснежыцках жыве сям'я сына Васіля. Нявестка да выхату на пенсію ў калгасным дзіцячым садзіку працавала. Унукамі і праўнікамі нарадзіліся.

— Ці ёсць сярод іх любімчык?

— Усе, як пальцы рукі, нам дарагія. У нашай вялікай сям'і ўжо дваццаць чалавек. На святы збіраемся разам. На Граміцы святкавалі 80-годдзе гаспадары і 58-ю гадавіну нашага сумеснага жыцця. Быццам учора стаялі маладымі пад вянцом і для нас гучалі “Многія лета”, якія сталі відавочнымі.

Пінскі раён
Фота аўтара
і з сямейнага архіва
Кацярыны і Афета Ляснічых